

Рецензија за текст

МУЗЕЈ НАИВНЕ УМЕТНОСТИ „ИЛИЈАНУМ”, ШИД

ПРВИХ ПЕДЕСЕТ ГОДИНА: 1971-2021.

Обележавање институционалних јубилеја је прилика за установе да се осврну иза себе и анализирајући догађаје из прошлости и достигнућа својих претходника сагледају остварене резултате. Озбиљне установе које држе до континуитета деловања и вредновања раније постигнутих остварења неупитно морају да се баве историјом како би боље вредновали своју активност у актуелном тренутку и истовремено квалитетније планирале будућност. На тим основама, као нека врсте биографије установе настала је публикација *Музеј наивне уметности „Илијанум” Шид. Првих педесет година: 1971-2021* аутора Радована Сремца.

Двојезична публикација обухвата 160 страница јасно писаног и стручно утемељеног расправног текста који је богато илустрован разноврсним визуелним материјалом. Поред уводне речи директорке музеја Љубинке Пантић и обраћања аутора текста Радована Сремца текст је издељен у седам поглавља. *Историјат музеја* указује на друштвене и политичке околности у оквиру којих је музеј основан и начина на који је богата уметничка заоставштина сликара наивца Илије Башичевића Босиља преточена у музеј. Исцрпни текст прате бројни архивски документи: фотографије, исечци из новина, телеграми и фотографије који нам детаљно илуструју епоху. Затим следи поглавље *Формирање музејског фонда* које указује на начин формирања колекције и доноси попис свих прикупљених дела. Текст се наставља поглављем *Делатност музеја* које даје опширан приказ свих реализованих активности у протеклих педесет година уз бројне фотографије, насловне стране каталога, позивнице и исечке из новина. Следе два, по обиму, мања поглавља *О дародавцу* које нас упознаје са животом и стваралаштвом Илије Башичевића Босиља и *Историјат данашњег објекта музеја* који указује на историјат саме зграде у којој се музеј данас налази. Посебну целину представља попис *Изложбена и издавачка делатност музеја наивне уметности „Илијанум” Шид* и додатак *Радници* који нас упознаје са свим запосленим овог музеја који су свој рад уткали у делатност установе. Као визуелно најатрактивнији део следе репродукције дела из колекције које су издељене по циклусима: Апокалипса, Библија, Фантастика, Гвашеви, Илијада, Летећи, Птице, Звери и Наши странци.

Овако конципирана публикација пружа свеобухватни преглед историјата и делатности музеја али нас истовремено упознаје са вредностима прикупљене колекције, кроз попис и репродукције уметничког фонда који овај музеј чини јединственим на овим просторима. У прплету приче о дародавцу, згради, историјским и друштвеним приликама настанка и деловања музеја, као и анализи бројних до сада реализованих програма и активности стиче се слика о једној јединственој појави каква је Музеју наивне уметности „Илијанум” Шид. За похвалу је посвећени рад аутора текста Радована Сремца који је предани архивски рад богато употпунио визуелним материјалом и тако причу о Музеју учинио атрактивнијом. Искрено верујем да ће ова публикација допринети бољем познавању како делатности сликара Илије Башичевића Босиља тако и вредновању рада музеја који носи његово име.

С обзиром да овакве публикације дају важан допринос познавању и разумевању националне културе и истовремено историјату институционалног деловања у области заштите и промоције културног наслеђа, препоручујем текст з *Музеј наивне уметности „Илијанум” Шид. Првих педесет година: 1971-2021* аутора Радована Сремца а публиковање.

У Новом Саду, октобра 2021. године

Др Тијана Палковљевић Бугарски, музејска саветница

Управница Галерије Матице српске